

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМОК 3

“Особливості розвитку та регулювання фінансового ринку України в умовах глобальних викликів”

Гиряк С. Ю., ст. гр. ФСТМ-11
Кулина Г. М., к.е.н.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Інститути спільного інвестування належать до тих фінансових структур, які здатні акумулювати значні фонди грошових коштів населення та суб'єктів господарювання і трансформувати їх в інвестиційні ресурси для економічного розвитку. Тому важливості набуває дослідження діяльності ІСІ в Україні з метою оцінки ефективності їх розвитку у вітчизняних умовах, а також виявлення шляхів посилення їх ролі у зміцненні інвестиційного потенціалу.

Вивченню питання формування і функціонування інститутів спільного інвестування в економічній системі присвячені праці багатьох вітчизняних учених, серед яких: А. Вдовиченко, О. Вовчак, С. Криниця, К. Кутрань, С. Реверчук, Н. Циганова та інші. Незважаючи на значну кількість наукових напрацювань із питань спільного інвестування, існує потреба у подальшій їх розробці, що зумовлено динамічним розвитком цього сегмента фінансового ринку, законодавчими змінами, нестабільністю вітчизняної фінансової системи.

Розвиток вітчизняного ринку ІСІ суттєво відрізняється від основних тенденцій у розвинутих країнах. Зокрема, процеси спільного інвестування в Україні опосередковані: втратою довіри населення і слабкою поінформованістю громадян у такому роді операцій; низькою ефективністю інфраструктури системи спільного інвестування та незначною кількістю інвестиційно привабливих фінансових інструментів, у які можна було б вкласти тимчасово вільні кошти; обмеженими можливості діяльності компаній з управління активами (КУА) та ІСІ, особливо щодо диверсифікації вкладень; дискримінаційним, у порівнянні з вкладниками банківських установ, порядком оподаткування доходів власників цінних паперів ІСІ.

Загалом у 2010-2016 рр. функціонування ринку спільного інвестування України було неоднозначним. Так, попри зменшення чисельності КУА збільшувалась кількість зареєстрованих ІСІ (рис. 1).

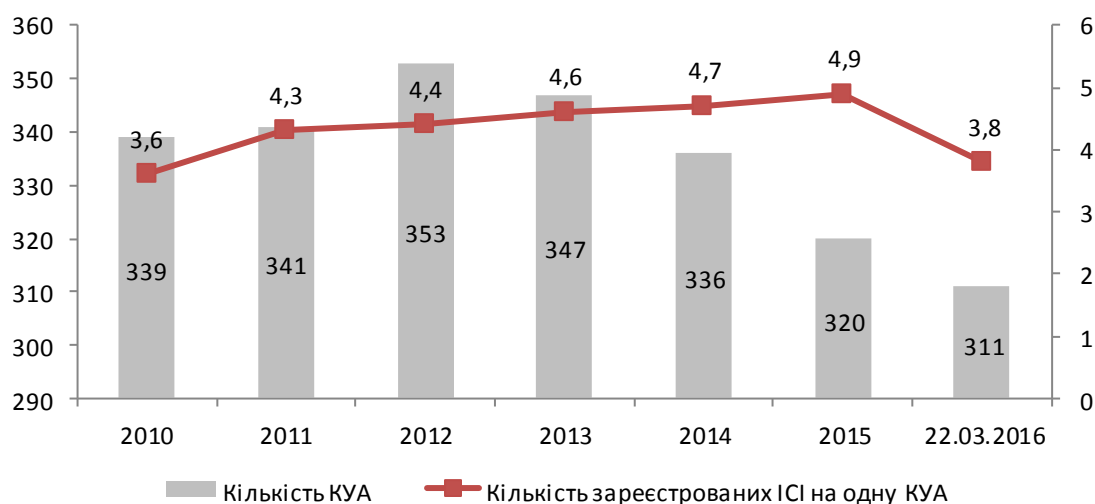

Рис. 1. Динаміка кількості КУА та ІСІ на одну КУА за 2010-2016 рр. [1]

Як видно з даних на рис. 1, найвищою кількістю КУА була у 2012 р. – 353 компанії. Водночас, чисельність ІСІ на одну КУА перманентно зростала до 2016 р., коли згаданий показник склав 3,8 (станом на 22.03.2016 р. функціонувало 1171 ІСІ). Станом на 30.09.2015 р. загальні активи ІСІ, що досягли нормативів, склали 225040,9 млн. грн. (рис. 2).

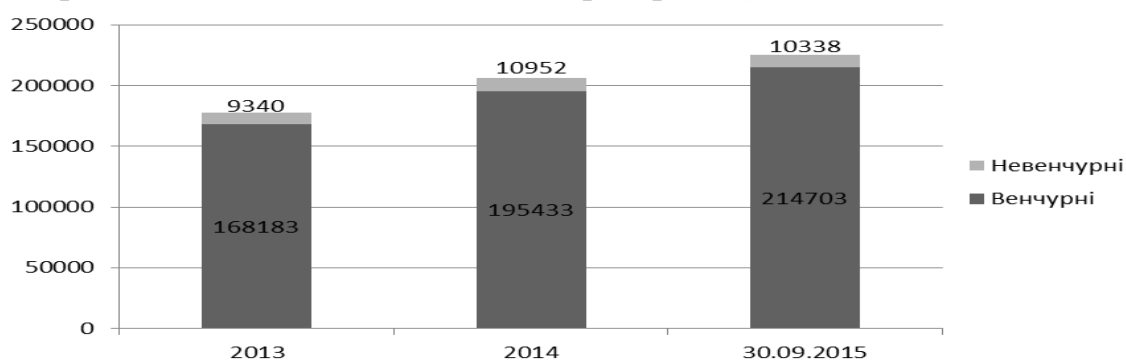

Рис. 2. Динаміка вартості активів ІСІ протягом 2013-2015 рр., млн. грн. [1]

Основна частка активів належить юридичним і фізичним особам-резидентам (рис. 3). При цьому, активи фізичних осіб-нерезидентів відсутні в інтервальних та венчурних ІСІ, а їх частка у відкритих і закритих (крім венчурних) ІСІ незначна – 0,8 % загалом.

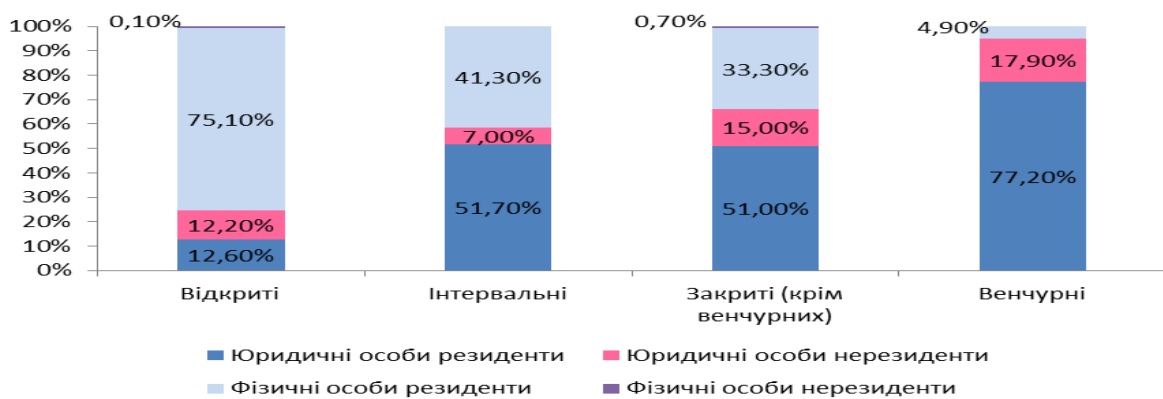

Рис. 3. Розподіл вартості чистих активів ІСІ у розрізі інвесторів станом на 30.09.2015 р., частка у ВЧА [1]

Таким чином, основні тенденції розвитку вітчизняного ринку ІСІ свідчать про необхідність розробки комплексу заходів щодо підвищення його ефективності функціонування. Задля цього варто:

- удосконалити чинне законодавство щодо регулювання діяльності інститутів спільного інвестування з метою приведення його у відповідність до вимог європейського законодавства у частині диверсифікації вкладень і розширення інструментів для інвестування, доступних інститутам спільного інвестування;

- покращити стандарти розкриття інформації компаніями з управління активами;

- провести інформаційно-роз'яснювальну роботу щодо популяризації здійснення інвестицій на ринку спільного інвестування серед населення;

- забезпечити спрямованість діяльності небанківських фінансово-кредитних установ на вирішення соціально-економічних завдань держави тощо.

Література

1. Квартальні та річні огляди ринку ІСІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/analituaib/publ_ici_quart.html.

Данилюк М. М., аспірант кафедри фінансів суб'єктів господарювання і страхування
Алексєнко Л. М., д.е.н., професор

ДОХІДНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ У ТРАНСФОРМАЦІЇ ІНСТИТУЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Дохідність державних цінних паперів, як середньозважена, так і дохідність за цінними паперами з різними термінами погашення, є одним з основних показників розвитку і стану ринку. Вона демонструє дохід, який